

Merhaba
"Anadolu'nun Gözü"

gazetesinin
okurlarına
armağanıdır.
Çarşamba
günleri
yayımlanır.

KADEMİK

Sayfalar

Cilt: 10 Sayı: 19
26 Mayıs 2010 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar: M. Ali UZ - Ali IŞIK

maliuz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik42@mynet.com

1. DÜNYA ve
İSTİKLÂLSAVAŞI
GAZİSİ

İbrahim
Bıçakçılar

-ÖZEL SAYISI-

۷ تشریح اول ۳۳۴ اسارتدن استانبول هجده نغم کونلو رسم

(Kendi el yazısıyla)

7 Teşrin Evvel 334 / 1918, esareten İstanbul'a çıktığım günkü resmim.

Çanakkale Şehitlerine

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde-gösterdiği vahşetle 'bu: bir Avrupalı'
Dedirir-Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Avusturalya'yla beraber bakıyorsun: Kanadalı
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla, sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakikat, yüz­süz.
Sonra mel'undaki tahribe müvekkel esbâb,
Öyle müdhîş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.
Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhîş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yayılımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.
Top tüfekten daha sık, gülle yağın mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehlide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'â mı göğsündeki kat kat iman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i ilâhi o metin istihkâm.

Sarılır, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-i beşer;
Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedi serhaddi;
'O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme' dedi.
Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyetler eder istiâb.
'Bu, taşındır' diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;
Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamı sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtrana.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultanı Salâhaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülse taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğuşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif Ersoy

GAZİ İBRAHİM (BIÇAKÇILAR) EFENDİ

Mehmet Ali UZ

Okuyucularımızın da bildiği gibi Zaman zaman Akademik Sayfalar'ımızda önemli tarihî olaylara ve hatıralara yer veriyor, geleceğe mühim notlar düşüyoruz. İşte bunlardan birisi de bugünkü özel sayımızda okuyucularımıza sunduğumuz, Balkan Savaşı ile Filistin, Çanakkale ve İstiklâl Savaşı kahramanlarımızdan Konyalı nüktedan gazi İbrahim Efendi'nin hayatıdır.

Öğrencilik yıllarımda İbrahim Efendi'yi mahallede, çocuklarına ve torunlarına gidip gelirken veya babamla bizim dükkânın önünde sohbet ederken görürdüm. Tatlı, hoşsohbet, sevimli bir ihtiyardı. İleride anlatacağımız onun intihar olayını bizzat ağzından dinlemiştim. Olayı çok tatlı anlatıyordu. Kalın camlı gözlükleri, ağırlığını bastonuna vererek ağır ağır yürüyüşü hâlâ hatırımdadır. Fakat ben onun Balkan, 1. Dünya ve İstiklâl savaşına katılmış bir gazi olduğunu, Filistin Cephesi'nde İngilizlerin elinde esaret hayatı yaşadığını ve on dört yıl sekiz ay askerlik yaptığını bilmiyordum.

İbrahim Efendi bu savaşlara katılmakla kalmamış, Bab-ı Âli Baskını gibi bazı önemli tarihî olaylara da tanıklık etmiştir. Demek ki İbrahim Efendi vatana, millete yaptığı hizmetlerden bahsetmekten pek hoşlanmıyordu. Onun bu yönünü, bunun için bilmiyorduk.

İbrahim Efendi, hayatını kitaplaştırdığımız Ladikli Ahmet Ağa ile

hemen hemen aynı dönemin insanları. Birisi 1303, diğeri 1304 doğumlu. Ladikli Ahmet Ağa'nın da yirmi yedi yıl askerlik yaptığından bahsedilir. Demek ki, İbrahim Efendi'nin on dört yıl sekiz ay askerlik hayatında en küçük bir abartı yok. O dönemin insanların hep benzer sürelerde askerlik yaptıkları anlaşılıyor. Belki İbrahim Efendi de Filistin'de, Ladikli Ahmet Ağa ile aynı cephede ve aynı saflarda savaştı. O savaşta Ahmet Ağa'nın, Hızır Aleyhisselâm tarafından kurtarıldığı rivayet edilir. İbrahim Efendi ise İngilizlere esir düşmüş.

Sağlık eski Müdürlerinden Orhan ve İbrahim Satılmaz kardeşler ve onların bir sonraki batından teyze çocukları Mustafa ve Ahmet Büyükcibeci kardeşler İbrahim Efendi'nin

İbrahim Efendi'nin büyük torunu Ekrem Büyükcibeci

*Büyük Dedesi
İbrahim Efendi'nin
askerlik safahatını
resmi belgelerle
ortaya koyan
torunu Mustafa
Büyükcebeci.*

torunları olur.

Torunlarından Ekrem Büyükcebeci'nin oğlu Mustafa Büyükcebeci, ailenin ve dedesinin hatırasına sahip çıkmış, yıllarca uğraşarak büyük dedesi İbrahim Efendi'nin askerlik şubesinden, nüfustan ve Genel Kurmay Başkanlığından kayıtlarını araştırmış ve dedesinin hizmetlerinin belgelerine ulaşmış. Aile büyüklerinden dedesi ile ilgili hatıraları toplamış. Bu hayırlı torunun çalışmalarını takdirle karşılamamak mümkün değildir.

Maalesef toplumumuzda hatıraları, muhafaza etmek ve yazıya geçirmek gibi bir alışkanlığımız yok. Anlatılan hatıralar bir süre sonra unutulup gittiği gibi, gidenler de nice güzel hatıraları ile birlikte aramızdan ayrılıyor. Sonradan hatıralar birileri tarafından toparlanmaya çalışılsa bile, arada boşluklar ve kopukluklar meydana geliyor. Aynı şey İbrahim Efendi için de söz konusu. Çoğu zaman resmî belgeler muhafaza edilemediği gibi, resmî kayıtlar bile araştırılmıyor.

Yıllar süren bu örnek ve güzel çalışma beni derin düşüncelere sevk etti. Balkan Savaşlarında, 1. Dünya Savaşında; Sarıkamış'ta, Suriye'de,

Filistin'de, Çanakkale'de ve son olarak Milli Mücadele'de vatan müdafasına katılan ve kanlarını sebil eden daha yüzlerce, binlerce Konyalı İbrahim Efendi var. Onlar ne olacak? Bu fedakâr insanlar öyle nisyan bataklığında unutulup gidecekler mi? Yoksa ortaya böyle hayrülhalef torunlar çıkıp, büyük dedelerinin hayatlarını araştıracaklar mı?

Vatan müdafaası için büyük fedakârlıklara katlanan, vatan ve millet için gözünü kırpmadan canını feda eden bütün gazi ve şehitlerimiz toplum olarak vefa borcumuz var. Bu vefa borcumuzu bir şekilde yerine getirmek mecburiyetindeyiz. Bunu en azından, onların unutulmamasını sağlayarak yapmamız gerekir.

Son yıllarda bazı ilim adamlarımız tarafından arşivlerde, 1. Dünya ve İstiklâl Savaşı şehitlerimizle ilgili bazı önemli çalışmalar yapıldı. Ve bu çalışmalar kitaplaştırıldı. Ama bu çalışmalarla sadece şehitlerin memleketleri, isimleri, köy veya mahalleleri ile aile lakapları neşredildi. Özetle künyeleri çıkarıldı. Çalışmaların böyle daha kapsamlı yapılması bütün savaş hatıralarının toplanması gerektiğini düşünüyorum.

Ben, İbrahim Efendi'nin hatıralarını ortaya çıkaran bu güzel çalışmayı bir örnek çalışma olarak algılıyor ve bu çalışmayı Akademik Sayfalar'ımızda neşretmekten büyük mutluluk duyuyorum ve darısı diğer şehit ve gazilerimize diyorum. İnşallah böyle çalışmalar devam eder.

Mustafa Büyükcebeci benim de yabancı değil, baldızım Mukadder Hanım'ın ve bacanağım Ekrem Büyükcebeci'nin oğullarıdır. O, Ailesine ve geçmişine sahip çıkan bir genç adam ve hayrülhalef bir torun...

Var olasin...

İBRAHİM BIÇAKÇILAR

(1304/1888-30.07.1974)

Doğumu ve Tahsil Hayatı

İbrahim Efendi, 1304/1.01.1888 tarihinde Konya'nın Hacısüleyman Mahallesi'nde doğdu. Babası Vilâyet Kâtiplerinden Biçakçızade Mustafa Efendi, annesi Emetullah Hanım'dır. İbrahim Efendi, Konya'nın köklü ailelerinden birisine mensuptur. İlk mektebi mahalle mektebinde tamamlar. Rüştiyeden mezun olur. O zamanlar rüştiye, bugünkü ortaokula tekabül etmektedir. Günün şartlarında Rüştiye iyi bir tahsildir. O zamanlar Rüştiye'yi bitirenler az çok Arapça, Farsça, Fransızca ve Osmanlıca bilmekte, hesap, hendese ve hat dersleri görmektedir.

Askerlik dönemine kadar onun ne ile iştiğal ettiğini bilemiyoruz. Ama belki o, mesleği olan kunduracılıkla iştiğal ediyordu. Askerlik çağı geldiğinde babası onun evin tek oğlu olması dolayısıyla askerliğini bedelli olarak yapmasını teklif ederse de oğul İbrahim buna şiddetle karşı çıkar ve askerliğin şerefli bir vatan vazifesi olduğunu ileri sürerek babasının bu teklifini reddeder.

Askerlik Hayatı

İbrahim Efendi'nin askere alındığı dönem, Osmanlı'nın dünya devletleriyle mücadele ettiği ,Osmanlı'nın büyük devletler tarafından yok edilmeye, mirasının paylaşılmaya çalışıldığı, balkanların kaynadığı, orduya siyasetin bulaştığı ve Osmanlı'nın büyük toprak kaybına uğradığı bir dönemdir.

İbrahim Efendi kendi anlatımına göre, on dört yıl sekiz ay askerlik yapmıştır. İstiklâl Savaşı'ndan sonra, terhis olduğu, 1923 yılı Temmuz'undan on dört yıl sekiz ay geriye doğru gittiğimizde o, 1907 veya 1908 yılında ve on dokuz-yirmi yaşlarında iken askere alınmıştır. Bu

duruma göre İbrahim Efendi İkinci Meşrutiyet dönemini, Balkan Savaşı sonrası hezimetini yaşamış ve meşhur Bab-ı Âli Baskını gibi tarihî olaylara tanıklık etmiş, yine bu dönemde Balkan ve Kafkas Cepheleğinde savaflara katılmıştır. Onun bu dönem askerlik hayatı maalesef resmi kayıtlarda yer almamaktadır. Genel Kurmay Başkanlığı resmi kayıtlarında onun askerlik hayatı, Birinci Dünya Savaşı Seferberliği'nde, 1914 yılı Ağustos ayından itibaren başlamaktadır.

O dönemlerde Osmanlı'da askerlik süresi genellikle altı ile sekiz yıldır. Onun 1907-1908 yıllarında başlayan askerlik dönemi dolmadan, Birinci Dünya Savaşı başlar. İbrahim Efendi'nin askerlik yaptığı dönem, ülkenin en karışık ve en muhataralı dönemleridir.

Bab-ı Âli Baskını (23 Ocak 1913)

Bab-ı Âli Baskını, 20. yüzyıl Türkiyesi'nin en kanlı askerî darbe-lerinden biridir. Bu darbeden sonra İttihat Terakki ülkede idareyi tamamen ele geçirir.

Osmanlı orduları Lüleburgaz Meydan Savaşını kaybetmiş, Bulgar ordusu Çatalca kapılarına kadar dayanmıştır. Bunun üzerine Ahmet Muhtar Paşa Hükümeti devrilmiş, hükümeti kurma görevi, Kamil Paşa'ya verilmiştir. Hükümetin Harbiye Nazırı ise herkesin korkup çekindiği Çerkez Nazım Paşa'dır.

Nazım Paşa, İttihatçılar tarafından kandırıldığından zaman içerisinde partiye karşı tavır almaya, hatıraları takibe ve haklarında davamlar açmaya başlar. Darbecilerin tek çekindiği isim, bu Nazım Paşa'dır.

İstanbul'da siyaset bu durumda

iken, Balkan Savaşı yenilgiden öte, tam bir bozguna dönüşmüş, Osmanlı orduları Rumeli’de erimiş, üstelik kolera salgını bir kâbus gibi askerlerin üzerine çökmüştür.

Osmanlı’nın isteği üzerine Londra’da toplanan konferanstan da bir netice alınamamıştır. Çaresizlik içerisinde bulunan Osmanlı, çizilecek Midye-Enez hattı ve Edirne’nin de elden çıkışını kabul etmek üzere-dir.

Özetle ittihat terakki bu duruma tepkilidir. İttihat Terakki’nin yaptığı ilk toplantı, karar verilemeden dağılır. Enver Paşa görevde olduğu için bu toplantıda bulunamamıştır. İttihatçıların yaptığı ikinci toplantıda darbe kararı çıkar. Kararın alınmasında Enver Paşa’nın büyük rolü olmuştur.

Bulgarlar Çatalca ve Edirne önlerinde iken, 23 Ocak 1913’de baskın vuku bulur. Cemal Paşa önceden dahiliye nazırının haberi olmadan,

muhafız bölüğünü çektiği için baskın kolayca ve başarı ile sonuçlanır. Enver Bey (Kurmaya Albay) bu işi 30-40 kişilik bir çete gurubu ile halletmiştir. Dış sofadaki mücadelede on bir kişi şehit edilir. İç sofaya girince darbeciler, kendilerine müdahalede bulunan sivil polis komiserine de vurduktan sonra Nazım Paşa ile karşılaşılır. Nazım Paşa Enver Bey’e:

“- Beni aldattın, hani siyasetle uğraşmayacağına dair bana namus sözü vermiştin?” deyince Enver Bey’in fedaisi Yakup Cemil tarafından vurulur.

Tarihî anlatımlar böyle. Fakat İbrahim Efendi olayı biraz farklı anlatır. Nazım Paşa vurulduktan sonra, Enver Bey’e hakaretlerine devam edince, Enver Bey, “**Sen hâlâ ölmedin mi?**” diyerek orada bulunan askerlerden birinin kasaturasını alarak, Nazım Paşa’ya son darbeyi indirir.

Yarbay Enver Bey, bu cinayetten sonra Kamil Paşa’nın elinden zorla istifasını aldıktan sonra, zaman geçirmeden saraya koşar ve padişahın da Mahmut Şevket Paşa’nın sadrazam olarak atandığına dair irade-i seniye alır. Böylece İttihat Terakki’nin padişahın sonra Osmanlı idaresinde ikinci güç olduğu ilan edilmiş ve İttihat Terakki’nin beş yıl sürecek olan hâkimiyet dönemi başlamış olur.

Bab-ı Âli Baskını, İbrahim Efendi’nin birinci dönem askerlik hayatında âdeta bir dönüm noktasıdır. İbrahim Efendi, Enver Bey karşıtları arasında yer almıştır. Çavuşluktan başlayıp savaşlarda gösterdiği başarılarından dolayı yüzbaşılığa kadar yükselen İbrahim Efendi, tenzil-i rütbe ile rütbesi teğmenliğe indirilir. Ve başta İbrahim Efendi olmak üzere, Bab-ı Âli Baskını’na tanık olan ne kadar askerî ve sivil kadro varsa, buldukları görevlerinden başka yerlere dağıtılır.

Birinci Cihan Harbi Dönemi

Dünya Savaşı, dünya devlerinin biri biriyle savaştığı bir dönemdir. Osmanlı da bu

savaşa katılmak mecburiyetinde bırakılır. Ve Almanya safında savaşa katılır. Resmi kayıtlara göre İbrahim Efendi 14 Ağustos 1914 tarihinde tekrar askere alınır. 1. İşkodra Fırkası, 70. Alay emrine çavuş olarak verilir. 70. Alay, 1. Tabur 2. Bölük bünyesinde Çanakkale Savaşlarına katılır. Çanakkale Savaşlarında göstermiş olduğu başarıdan dolayı teğmenliğe terfi eder.

124. Alay, 3. Tabur, 10. Bölük komutan vekili iken Filistin Cephesi, Keft-i Haris Köyü civarında 20 Eylül 1918 'de İngilizlerle yapılan savaşta süngü süngüye ve boğaz boğaza yapılan savaşta bir bomba parçasıyla yaralanır ve iki parmağını kaybeder. Bağlı olduğu birlik süratle geri çekilir. Birlikleri İbrahim Efendi gibi birçok yaralıyı yanlarında götüremediği için bunlar İngilizlere esir düşer.

Esaret sü-
Kahire civa-
Esir karar-
rir. 21

resini, Mısır-
rında Tora
gahında geçi-
Ekim 1919
tarihinde kar-
şılıklı esir
mübadele-

sinde serbest bırakılır. 28 Ekim 1918 tarihinde de terhis edilir.

Osmanlı ordusu bu savaşta, başta Çanakkale, Filistin, Irak-Suriye, Kafkas ve Romanya olmak üzere dokuz cephede savaşmak mecburiyetinde kalır. Kaybedilen savaş sonrasında Anadolu yer yer düşman güçleri tarafından işgal edilmeye başlanır.30 Ekim 1918 tarihinde Mondros Mütarekesinin hemen ardından, 17 Kasım 1918 Pazar gün İstanbul, 17 Aralık 1918 tarihinde Gaziantep, 22 Ocak 1919' tarihinde Kahramanmaraş, 14 Mayıs 1919 tarihinde Antalya, düşman güçlerince işgal edilir. 15 Mayıs 1919 tarihinde de Yunanlılar İzmir'e asker çıkarır. Tabiatıyla bu işgalden Konya da nasibini alır. Daha pek çok vatan toprağı işgal altındadır. 10 Ağustos 1920 tarihinde de Osmanlı için ölüm fermanı olan Sevr anlaşması imzalanır.

Artık vatanın kurtarılma zamanı gelmiş, müstevlilerin vatan topraklarından atılması zarureti hasıl olmuştur. Anadolu'da kongreler biri birini takip eder. 23 Nisan 1920 tarihinde Büyük Millet Meclisi toplanır. Ve böylece İstiklâl Mücadelesi başlar. İbrahim Efendi'nin bu dönemdeki askerlik hayatı da yeniden başlar.

İstiklâl Savaşı Dönemi

İbrahim Efendi, İstiklâl Savaşı'nın başlaması ile beraber, 24 Eylül 1920 tarihinde, Konya Askerlik Şubesi tarafından üçüncü defa askere celp edilerek, önce Konya Merkez Hastanesi iâşe zabıtlığı görevine atanır. Bundan sonra muhtelif cephelerde savaşımlara katılır. İzmir'e giren askerlerin arasında bulunur. Onun anlatımlarına göre, asker o kadar heyecanlıdır ki, dağ tepe aşır, kısa yollardan süvarilerin hemen ardından piyadeler de İzmir'e girer. Onlar da bu sevinci halkla birlikte yaşar.

İstiklâl Savaşı sonrasında İbrahim Efendi, 20 Mayıs 1923 tarihinde Adana Mintika Komutanlığı emrine verilir. 17 Temmuz 1923 tarihinde de 4. Kolordu Askerî heyet başkanlığınca da terhis edilir.

Düşman güçleri yurttan sürülüp çıkarılmıştır, ama bu hiç de kolay olmamış, vatan uğruna on binlerce şehit verilmiştir. İşte vatan müdafasına katılan gazilerimizden birisi de İbrahim Efendi'dir.

Aldığı Madalyalar

Devlet, gazilerini, şehitlerini ve yetimlerini unutmaz. O da diğer gaziler gibi, 9 Kasım 1925 tarihinde Birinci Dünya Savaşı'nda yaralanmasından dolayı 6. dereceden harp malulü olarak emek-

li olur.

Resmi kayıtlardan öğrendiğimize göre İbrahim efendi, Çanakkale'de, 1916 ve 1917 yılları harbindeki üstün hizmetlerinden dolayı Harp Madalyası, 1918 tarihinde Muharebe Gümüş Liyakat madalyası, 1920 yılında da İstiklâl madalyası ile taltif edilir.

Askerlik hatıraları

Çanakkale ve Filistin'deki hayatı bütün arkadaşları ile sıkıntı içerisinde geçmiştir. Açlık ve sefalet kol gezdi. Doğru dürüst giyecekleri elbiseleri, ayaklarında ayakkabıları yoktur. Askerler açlık yüzünden zaman zaman çarıklarını kaynatarak yemek mecburiyetinde kalır.

Filistin'de Araplar, Osmanlı askerini arkadan vurur. Adres sorduklarında yanlış adresler vererek onların İngilizler tarafından pusuya düşürülmesine sebep olurlar. Onları düşman istilasından kurtarmak için gelen askerlere en küçük bir yardımda bulunmadıkları gibi, onların soygunlarına muhatap olurlar. Bugün torunları Filistin'de bunun cezasını çekmiyor mu? Esaret yıllarında İngilizlerden gördükleri zulümler de ayrı bir konu.

Çanakkale Savaşları ile ilgili pek çok menkıbe anlatılır. Bunların birçoğu yazılı kayıtlara da geçmiştir. Savaş boyu insanları hayrete düşürecek harikulâde olaylar cereyan eder. Onun anlattıkları olaylardan birisi şöyledir:

İbrahim Efendi, gece uyurken kolunu bir sinek ısırır. Uyanınca. Gökyüzünde İna Fetahna suresinin yazılı olduğunu görür. Gördüklerini kumandanı binbaşısına da gösterir. O zamanlar bu olayı savaşın kazanılacağına yorarlardı. Nitekim sonuç

zaferle neticelenmiştir. Bir İngiliz birliğinin yok oluşuna o da şahit olmuştur.

İbrahim Efendi pek çok cephede, başta Cemal ve İsmet (İnönü) Paşalar İnönü olmak üzere pek çok meşhur zatla birlikte olmuştur. İsmet Paşa ile biri birlerini tanırlar. İbrahim Efendi, 1960 yılında emekli işlemlerini takip için Ankara'ya gittiğinde İsmet Paşa'ya gider görevliler onu paşa ile görüştürmezler. Tartışma sırasında İsmet Paşa, İbrahim Efendi'yi sesinden tanıyıp dışarı çıkar ve odasına alır. İbrahim Efendi'nin kalın davudi bir sesi vardı. İşlemlerinin tamamlanmasında ona yardımcı olur.

Bir İstiklâl Savaşı hatırası da şöyle:

Savaş sırasında bir Yunan subayını esir alırlar. Ve subaya, bir otomobille seni buradan göndereceğiz, derler. Fakat gele gele bir kağıt gelir. Kağıtı gören subay, **“Biz size mi yenildik, yeşil sarıklı askerlere teslim olmuştuk”** diye dövünmeye başlar.

İbrahim Efendi, bir askerlik dönemini bitirmiş ve memleketine dönmüştür. Çıkrıkçılar içinde inzi-batlar tarafından yolu kesilir. Eli silah tutan herkes cepheye sevk edilecektir. Cepheye sevk edilecekler bir yerde toplanır. İbrahim Efendi de onların yanına konulur.

İbrahim Efendi, askerden yeni geldiğini, daha evini, anne ve babasını bile görmediğini söylese de merramını kimseye dinletemez. Sonunda **“Eğer anne ve babamı görme-**

den onlarla helalleşmeden beni tekrar cepheye göndermeye kalkarsanız, Pınarbaşındatrenden atlar kaçırım” der. Sonunda İbrahim Efendi'nin anne ve babasını görmesine müsaade ederler. Eve gelen babası, oğlunun yine yol hazırlığı içerisinde olduğunu görünce, **“Askerliği çok sevdiğin galiba”** diyerek gözyaşları içerisinde oğluna sarılır.

Sevse de sevmese de askerlik bu, vatan görevini yerine getirecektir. Onların hangi şartlar içerisinde görev yaptığını gösteren tipik bir örnektir bu.

*Kendi el yazısıyla
7 Teşrin Evvel 334 / 1918
esarettten İstanbul'a
çıktığım günkü resmim.*

*İbrahim Efendi
torununun
düğününde
yakınlarıyla birlikte.*

Askerlik Sonrası Hayatı

İbrahim Efendi, gelirim var diye, vatan müdafaasından dolayı Cumhuriyet Dönemi'nde gazilere bağlanan maaşı almak istemez. Konya Askerlik Şube Başkanı dostu meşhur Köse Binbaşı'nın ısrarıyla müracaat eder.

İbrahim Efendi, uzun yıllar mesleği olan kundua imalâtı ile uğraşmış, kurduğu küçük atölyesinde 10-15 kişi çalıştırmıştır. Özellikle hayvanların derisinin sırt kısmından imal ettiği kullanışlı ve sağlam çarıklar, Konya ve havalisinde çok rağbet görmüştür. Zamanla haksız rekabet sebebiyle zarar etmeye başlamış ve bu yüzden atölyesini kapatmak mecburiyetinde kalmıştır. Beysokağı'ndaki evini de bir kefalet yüzünden kaybedince, ticareti bırakmış ve hayata emeli olarak devam etmiştir.

İbrahim Efendi, elli yıl sonra bir yakını vasıtasıyla Çanakkale'de kurtardığı bir askerle karşılaşır. İki gazi gözyaşları içerisinde kucaklaşırlar.

İbrahim Efendi'nin üç kız çocuğu vardır. Günlerini onlarla ve torunları ile geçirir. Eli acık ve cömert bir insandır. Emekli maaşı ile yoksullara yardımda bulunur. Şakacı bir mizaca sahiptir.

Büyük kızı Emetullah Hanım ve küçük torunlarından Mustafa Büyükkebeci.

LÂTİFELERİ

İbrahim Efendi, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi hoşsohbet, eli açık, çevresine, yakınlarına, tanıdığı tanımadığı insanlara ve çocuklara şaka yapmaktan hoşlanan bir insandır. Böylece hem kendisi güler hem de çevresindekileri neşelendirip güldürür.

Aşağıda onun şakalarını okuyanlar, “Böyle şaka da olur mu?” diyebilirler. Şu gerçeği hatırdan çıkarmamak lâzım. Radyonun, televizyonun olmadığı o dönemlerde, dostluklar daha sıkı ve güçlü, insanlar arasındaki münasebetler daha bir samimi idi. Toplum olarak çok değerlerimiz gibi bu özelliklerimizi de kaybettik. Günümüzde Allah'ın selâmını verdiği bazı insanlar, yüzünüze bön bön bakıp, “Efendim, acaba nerden tanıyoruz?” dediğine şahit oluyorsunuz.

İşte onun meşhur şakalarından birkaç örnek:

Nasıl İntihar Ediyordu?

İbrahim Efendi bir gün mahallenin elektrik sayaç okuyucusu samimi olduğu, Osman Efendi'yi bir kahve içelim diye evine buyur eder. İbrahim Efendi konuşma sırasında muhatabına, **“Osman Efendi, ben bu hayattan bezdim. Yaşamak bana yük olmaya başladı. Artık yaşamak istemiyorum. Düşündüm taşındım intihar etmeye karar verdim. Tavana asacağım şu ipi ben kendim boynuma geçiririm. Ama ayağımın altındaki sandalyeyi kim çekiverecek. Rica edeyim bu işi sen yapiver. Karşılığında da şu yeni aldığım elbisemi al götür. Cebinde de beş yüz lira var. O da senin olsun. Evde kimse yok, kapıyı çek git”** der.

O bunları öyle bir inandırıcı hava

ve tavır içerisinde söyler ki, Osman Efendi anlatılanlara inanır. Gerçekten İbrahim Efendi'nin intihar edeceğini sanır. Büyük bir telaşa kapılır.

İbrahim Efendi, bir taraftan odanın kapısına dayanmış adamcağızın dışarı çıkmasını da önlüyor, bir taraftan da elindeki ekmek bıçağı ile oynayıp duruyor .

Osman Efendi, İbrahim Efendi'ye dehşet içerisinde, **“Elini ayağın öpeyim İbrahim Efendi, çoluğum çocuğum var, ne olur beni bu işlere karıştırma, ben para mara da istemem, bırak beni gideyim”** diye yalvarmaya başlamış. Korkusundan damın gözleri al çanak kan olmuş, ama İbrahim Efendi muhatabını salmaya hiç niyetli gözükmez. Sonunda bir ara İbrahim Efendi kapının önünden çekilir gibi yapar. Konya tabiriyle kapı biraz gıyadelenince adam kendini dışarıya zor atar ve dışarıya çıkar çıkmaz da, **“Yetişin İbrahim Efendi kendini öldürüyor”** diye bağırmaya başlar. O sırada İbrahim Efendi de kapıya çıkmış, Osman Efendi'nin haline katıla katıla gülmektedir. Zavallı Osman Efendi, olaya şaşıp kalır.

Ben bu şakasını bizzat kendisinden dinlemiş ve çok gülmüştüm.

Aman Oğlum Dikkat Et Sırtında Akrep Var

İbrahim Efendi, şaka yapacağı ortamı kendisi buluverir. Şaka yapacağı insanı tanıyıp tanınamaması da

İbrahim Efendi orta yaşlarda

önemli değildir.

İbrahim Efendi bir gün kebabçı- lar içinden geçerken, bir kebabçı çı- rağı, büyük bir tepsiye yerleştirdiği kebab tabaklarını başının üstüne al- mış, servise çıkmış. Bunları gören İbrahim Efendi dayanamayıp çırağa, **“Aman oğlum dikkat et, sırtında akrep var, sokmasın”** deyince çırak, tepsiyi fırlattığı gibi bağırarak koş- maya ve üstünü başını silkelemeye başlamış. Tabii kebablar da etrafa dağılmış. İbrahim Efendi kenara çe- kilip çocuğun haline katıla katıla gülmeye başlamış

Fakat İbrahim Efendi'nin bu şa- kası kendine bir hayli pahalıya mal olmuş. Etrafa yayılan kebab parala- rını çırağa ödemek mecburiyetinde kalmış.

Aman Şu Kelleyi Bir Saklayiver

İbrahim Efendi bir gün, Kadın- lar Pazarı'ndan büyükçe bir turp alır. Turpun her tarafını salçaya bular. Onu da bir bez parçasına veya çevre- sine sarıp, Hükümet Meydanı'nda Merkez Eczanesi'ne gider. Eczane- nin sahibi Ali Rıza Kilimci samimi dostudur. Fakat İbrahim Efendi de bir gariplik vardır, telaşlı görünür. Eczacı. **“Hayrola İbrahim Efendi, ne var?”** deyince İbrahim Efendi, **“Sorma dostum, birisiyle muna- kaşa ettik. Beni kızdırdı, ben de adamın kafasını koparıverdim.**

Mehmet Ali Uz, Eski Sağlık İl Müdürlerinden Orhan Satılmaz ile bir röportaj sırasında

İşte kafası, aman bunu bir saklayı- ver” der. Bu sefer eczacı telaşlanır, **“Aman İbrahim Efendi, şu kesik başını al da nereye gideceksen git, benim de başımı da derde sokma, biran önce eczaneden çık git”** der.

Merhum gerçekten çok iyi rol yapar, insanları inandırır. Eczacı öyle bir şey olamayacağını bile düşün- nemiyor. Sonra İbrahim Efendi bir kahkaha atıp, bezde sarılı turpu çı- karıveriyor.

Çocuklar Sokaktan Maymun Geçiyor.

İbrahim Efendi çocukları da çok sever, zaman zaman olara takılır ve şakalar yapar, onlara yiyecekler ik- ram eder. İbrahim Efendi bir gün evde kimsenin olmadığı bir zaman- da, mahallenin çocuklarını bahçele- rindeki tut ağacından tut yemeye çağırır. Çocukların kimisi tut ağacı- nın altında, kimsi ağacın tepelerinde tut yemeye başlar. İbrahim Efendi zevkle çocukların tut yiyişini seyre- der. Ama çocuklar bir türlü doymak bilmezler. Avlu da berbat olmuştur.

İbrahim Efendi, **“Hadi yeter ar- tık çocuklar, yengenizin de gelesi oldu”** derse de çocukları bir türlü dışarı çıkaramaz. Eşi de gelirse etraf berbat olduğu için bir sürü laf saya- caktır. Aklına bir çare gelir. Kapıyı açar, sokağa bakar gibi yapar ve **“Aaa çocuklar sokaktan maymun geçi- yor.”** deyince, ağaçtan atlayan ço- cuklar sokağa koşar. İbrahim Efendi, son çocuk da evden çıkınca, kapıyı arkasından kapatıverir.

Vefatı

İbrahim Efendi, 1974 yılı yazına doğru rahatsızlanır. Rahatsızlığı git- tikçe artar ve 30.7 1974 tarihinde vefat eder. Sultan Selim Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Üçler Kabristanı'nda toprağa verilir.

Allah gani gani rahmet eylesin.

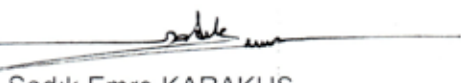
ASKERLİK SAFAHAT BELGESİ

Sicil No : 1330-1058 (Yedek Sb. Sicil No: 26916)
Adı : İbrahim Efendi
Baba Adı : Mustafa
Lakabı : Bıçakçioğulları
Doğum Tarihi : 1304
Memleketi : Konya (Hacı Süleyman Mah. No:7)
Sınıf ve Rütbesi : İhtiyat Teğmen
Duhulü : 01 Ağustos 1330
Tahsili : Rüştiye Mezunu.
Askerlik Safahatı :

- 01 Ağustos 1330 tarihinde 1.İşkodra Fırkası, 70.Alay emrine çavuş olarak verilmiştir.
- 70. Alay 1.Tabur 2.Bölük Başçavuşu iken 05 Ağustos 1331 tarihinde Çanakkale muharebesinde göstermiş olduğu cesareten dolayı teğmenliğe terfi etmiştir.
- 20 Eylül 1334 tarihinde 124.Alay 3.Tabur 10.Bölük komutan vekili iken Filistin cephesi Kefri Haris Köyü civarında İngilizlerle meydana gelen muharebede süngü süngüye ve boğaz boğaza yapılan savaşta bomba parçasıyla sol kolundan yaralanmış ve İngilizlere esir düşmüştür.
- Esaret süresini; Mısır-Kahire civarında Tora Esir Karargâhında geçmiştir. 21 Teşrin-i Evvel 1335 tarihinde esareten geri dönmüş ve 28 Teşrin-i Evvel 1335 tarihinde terhis edilmiştir.
- 24 Eylül 1336 tarihinde Konya Askerlik Şubesinde celp edilerek Konya Merkez Hastanesi laşe zabıtlığı görevine atanmıştır.
- 20.05.1339 tarihinde Adana Mıntıka Komutanlığı emrine verilmiştir. 17 Temmuz 1339 tarihinde 4.Kolordu Askeri Heyeti Başkanlığından terhis edilmiştir.
- 09 Teşri-i Sani 1341 tarihinde Birinci Dünya Savaşında yaralamasından dolayı 6.dereceden harp malulü olarak emekli olmuştur.

Aldığı Madalyalar: 1332 ve 1333 seneleri harbinde Harp Madalyası, 1334 tarihinde Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası ve 1920 tarihinde de İstiklal Madalyası (Madalya Numarası:17919) ile taltif edilmiştir.

Bu Askerlik Safahat Belgesi, Yedek Teğmen Mustafa oğlu İbrahim Efendiye ait "**Subay Şahsi Dosyası**" kayıtlarına göre düzenlenmiştir. 12 Nisan 2010

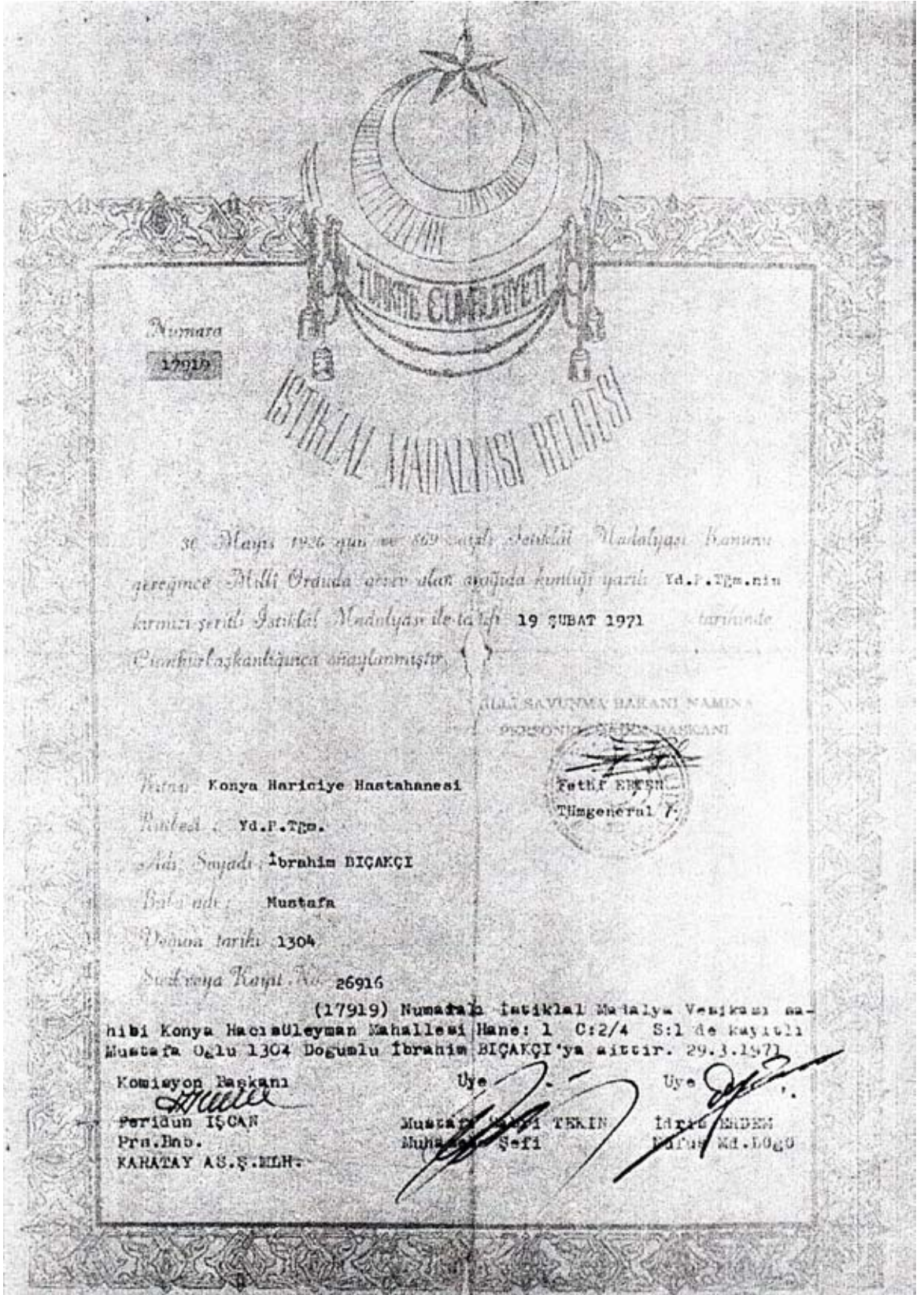

Sadık Emre KARAKUŞ
Sivil Memur
Belge Araştırma Uzmanı

Cengiz EROĞLU
Sivil Memur
Belge Araştırma Uzmanı

O N A Y

16 Nisan 2010

Mehmet YURDAKUL
Personel Albay
Arşiv Müdürü

İbrahim Efendi'ye verilen madalya belgesi.

Türkiye Cumhuriyeti

İstiklâl Madalyası

Belgesi

BELGE NU. : 17919

1. 29 Kasım 1920 tarihli ve 66 Sayılı İstiklâl Madalyası Kanununun EK-4'üncü Maddesi gereğince; 15 Mayıs 1335 ile 09 Eylül 1338 tarihleri arasındaki Kurtuluş Savaşında görev yaptığı TSK arşiv kayıtlarından tespit edilen aşağıda kimliği yazılı İbrahim BIÇAKCILAR'ın 19 Şubat 1971 tarihinde İstiklal Madalyası ile taltif edildiği kayıtlardan tespit edilmiştir.

2. 17919 numaralı İstiklal Madalyası sahibi İbrahim BIÇAKCILAR 30 Temmuz 1974, büyük kızı Emetullah BÜYÜKCEBECİ (BIÇAKCILAR) da 20 Ekim 1998 tarihinde vefat ettiğinden, 66 Sayılı Kanunun EK-2'nci Maddesi gereğince ve isteği üzerine İstiklâl Madalyası torununun oğlu Mustafa BÜYÜKCEBECİ'ye intikal ettirilmiştir. 05 Şubat 2010

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NAMINA

Nihat ERGÜNAY
Personel Albay
ASAL'D.Bşk.Vek.

Adı Soyadı : İbrahim BIÇAKCILAR
Baba Adı : Mustafa
Doğum Tarihi : 1304
Sınıf, Rütbe, Sicil Nu. : Piyade Yedek Teğmen (26916)

